

Beskrivelse og vurdering av tiltaket:

Circle of Security (COS) International - Parenting

Ungsinnforfatter: May Britt Drugli

Vurdert i Ungsinnpanelet: 19.12.2011

Ungsinnforfatteren er ansvarlig for beskrivelsen av tiltaket. Beskrivelsen er basert på informasjon fra Stig Torsteinson og Ida Brandtzæg og gjennomgang av annen tilgjengelig litteratur. Ungsinnpanelet er ansvarlig for vurdering og klassifisering

Innledning

Circle of Security (COS) er utviklet i USA av G. Cooper, K. Hofman, B. Powell og R. S. Marvin, og har som mål å fremme trygg tilknytning mellom barn og omsorgsperson. Etter en konflikt innad i gruppen, ble COS miljøet delt i to, og det finnes nå to versjoner av COS; COS International (tidligere COS Spokane) og COS Virginia. Begge modeller er tatt i bruk i Norge. Stig Torsteinson og Ida Brandtzæg, som står bak implementeringen av COS International, jobber i dag ved Nic Waals Institutt. COS Virginia blir implementert i Norge av RBUP Øst-Sør. Det er COS Parenting, fra COS International, som blir vurdert her.

COS Parenting er et DVD basert psykoedukativt program som kan administreres overfor foreldre individuelt eller i gruppe over 8 ganger á 1,5 time. Det fokuseres på sentrale elementer i tilknytningspsykologien gjennom et ferdig DVD- materiale og grafisk materiale (bl.a. COS-sirkelen) (Brandtzæg, Smith & Torsteinson, 2011).

Eiere av tiltaket i utlandet

Marycliff Institute
(509) 455-7654
807 W 7th Ave
Spokane, WA 99204

Distributør/implementeringsansvarlig for tiltaket i Norge

Marycliff Institute representert ved Bert Powell (co-founder Circle of Security) bruker psykologspesialistene Brandtzæg og Torsteinson som sine distributører i Norge. De har sertifisering i å kurse i COS Parenting.

Distributøren eier ikke rettigheter til produktet Circle of Security, men bidrar til å gjøre det tilgjengelig i markedet gjennom å legge til rette for samarbeid mellom Marycliff Institute og ulike instanser.

Norske distributører:

Ida Brantzæg, e-post: ida.brandtzaeg@lds.no

Stig Torsteinson: e-post: stig.torsteinson@lds.no

Beskrivelse av tiltaket

Dette tiltaket retter seg mot en bred gruppe av foreldre og barn og har som mål å fremme trygg tilknytning. Tiltaket kan fungere som et universalforebyggende tiltak ved skolehelsetjenesten, helsestasjon eller i barnehager. COS Parenting kan videre brukes som ett element i et større behandlingsopplegg både i første- og i andrelinjetjenesten. Målgruppen da er barn i alderen 0-10 år med, eller i risiko for å utvikle tilknytningsvansker.

COS Parenting er en brukervennlig DVD-basert intervensjon som er en videreutvikling av det psykoedukative materialet som anvendes i COS Intervention. Det er Spokanegruppen som har gjort denne videreutviklingen. Foreldre møtes i grupper og det gjennomføres 8 møter ledet av en terapeut. Opplegget kan også gjennomføres individuelt. Terapeuten administrerer DVD materialet ut fra en manual for intervensjonen.

Det er ingen forutsetning at det har vært gjennomført en utredning i forkant av denne intervensjonen.

COS Parenting har til hensikt å lære foreldre hva barn trenger for å utvikle trygg tilknytning, og å hjelpe foreldre til å bli bevisste egne utfordringer i å imøtekomme barnets tilknytningsbehov. Tema som inngår i COS Parenting er: gjennomgang av COS sirkelen knyttet til barn og foreldres dagligliv, fokus på barnets emosjonelle behov og hvordan den voksne kan møte disse, hvordan foreldrene kan hjelpe barnet med emosjonsregulering og hvordan tolke barnets uttrykk. Videre ønsker man å hjelpe omsorgspersonene til å utforske sin egen sårbarhet, omtalt som «shark music». Gjennom en normalisering av begrepet «shark music» inviteres foreldrene til å utforske egne vansker i relasjonen til barnet, ta ansvar for egen omsorgsrolle og hvordan ”reparere” negative samspillssekvenser. Til slutt gis foreldrene en mulighet til å si noe om de erfaringene de har gjort ved å delta i COS Parenting, og hva det har betydd for relasjonen mellom dem og barnet.

Det teoretiske grunnlaget for tiltaket.

COS Parenting er et psykoedukativt tiltak som er basert på tilknytningsteori og forskning. Psykoedukasjon har generelt vist seg å ha positive effekter for pårørende til pasienter med ulike former for psykiske lidelser (Dowrick m fl., 2000; Fristad m fl, 2002; Lukens & McFarlane, 2004; Pederson m fl., 1998; Kubany m fl., 2003). I tråd med disse erfaringene er også psykoedukasjon tatt i bruk når det er snakk om tilknytningsproblematikk. Tanken bak COS Parenting er at foreldrene trenger bedre forståelse av barnas emosjonelle behov og hvordan disse behovene uttrykkes. For å kunne forholde seg til tilknytningsproblematikk må foreldrene blant annet ha et språk for denne typen problemer, og dette vil de kunne utvikle ved å delta i COS Parenting.

Virksomme risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer

Utrygg, og spesielt desorganisert tilknytning anses som sentrale risikofaktorer i barns sosiale og emosjonelle fungering. COS Parenting har som mål å redusere omsorgsattferd som fører til slike tilknytningsmønstre hos barnet. Utrygge barn har ikke alltid tillit til at tilknytningspersonen vil sørge for fysisk eller psykologisk sikkerhet når de trenger det.

Utrygg tilknytning representerer en sårbarhet i barns utvikling når det er andre risikofaktorer tilstede (Sroufe, m. fl., 2005).

Desorganisert tilknytning representerer den mest alvorlige tilknytningsproblematikken. Dette mønsteret for tilknytning oppstår når barnet frykter omsorgspersonen, samtidig som hun/han er avhengig av vedkommende. Desorganisert tilknytning har vært forbundet med omsorgsvikt og mishandling (Main & Hesse, 1990), men nyere forskning viser at det også er forbundet med forstyrret affektiv kommunikasjon (Grienenberger m. fl., 2005). Desorganisert tilknytning i de tidlige barneårene er forbundet med økt risiko for utvikling av alvorlige psykiske vansker (Sroufe, m. fl., 2005).

Trygg tilknytning anses som en sentral beskyttelsesfaktor for barn (Lyons-Ruth m fl., 1999), og målet med COS Parenting er å fremme trygg tilknytning. Barn med trygg tilknytning er funnet å utvikle høy grad av selvrespekt, samt å ha god forståelse av at egen og andres atferd har en psykologisk betydning (Sroufe m fl., 2005).

Erfaringer med tiltaket og evaluering i Norge

COS Parenting har vært i bruk i Norge fra 2010.

Tiltakseierne beskriver positive erfaringer med bruk av COS Parenting ovenfor risikopopulasjoner som voldsutøvende og traumeutsatte omsorgspersoner (Torsteinson & Brandtzæg, 2008; 2010, Eriksen, Sætre & Johannesen, 2011). Tilbakemeldingen fra klinikere er at COS Parenting raskt blir et effektivt og fleksibelt verktøy i deres praksis.

I Tamarstudien (Cassidy m fl., 2010) ble det anvendt arkiv-video-opptak av trygge, utrygge og desorganiserte barn, som sammen med presentasjon av tilknytningspsykologi og forskning utgjorde den psykoedukative intervensjonen. Dette var den aller første prøveversjonen av det som senere er blitt COS Parenting DVD. Tamarstudien, som inneholder flere behandlingskomponenter enn psykoedukasjon, kan vise til gode resultater på en høyrisikopopulasjon i USA.

Det foreligger til nå ingen vitenskapelige studier på den ferdig utviklede COS Parenting (2010), men tre RCT studier er i gang internasjonalt. To av disse ser på effekten av COS Parenting alene, mens en ser på effekten av COS P og COS Intervention når disse er integrert. Studiene avsluttes i perioden 2012 til 2015.

Pågående forskning i Norge

Det pågår pr. dag ingen norsk forskning på COS Parenting.

Spredningspolitikk og implementeringsstrategier

COS International har til nå blitt distribuert av Marycliff Institute gjennom Brandtzæg og Torsteinson, som igjen har samarbeidet med bl.a. Nic Waals Institutt og Helse Bergen om gjennomføring av kurs i COS Parenting.

COS Parenting kan tas i bruk uten veiledning etter at man har deltatt på et 4 dagers kurs i metoden. Begrunnelsen for dette er at DVDen er svært konkret og inneholder en kommentatorstemme som guider klinikerer gjennom materialet. Kursene holdes av Brandtzæg og Torsteinson som er sertifiserte trainere på vegne av Marycliff Institute.

Kursene annonseres på <http://www.circleofsecurity.net>

Kvalitetssikring av tiltaket

Det er ingen sertifisering eller oppfølging i etterkant av opplæringskurset i COS Parenting. Det gis veiledning på forespørsel av trainere samt veiledere og «veiledere under trening» i COS Intervention. Det er flere som benytter seg av denne muligheten per i dag. Det er også planlagt nettverkssamlinger for de som anvender COS Parenting.

Kostnader

Kurset i COS Parenting koster mellom 7500 og 9000kr pr. person (avhengig av pris på lokale, lunsj osv.) og går over fire dager. Kostnaden dekker da DVD og manual.

Ungsinnpanelets vurdering

COS Parenting består av et manualisert program som har som mål å fremme trygg tilknytning mellom foreldre og barn. COS Parenting er i følge tiltaksutviklerne både et universalforebyggende tiltak som for eksempel kan benyttes i helsestasjonen og et tiltak som kan brukes som en del av et mer omfattende behandlingsopplegg i 1. og 2. linjetjenesten for barn i alderen 0-10 år. Når det er snakk om alvorlige tilknytningsvansker, benyttes ikke COS Parenting alene.

COS Parenting bygger på tilknytningsteori og forskning på psykoedukativ metodikk. For COS Parenting er det utviklet et ferdig DVD-basert program, og det kreves kun deltagelse på et 4 dagers opplæringskurs for å benytte dette materialet. Det er ingen krav om veiledning eller sertifisering, da DVD materialet anses som selvinstruerende.

Det foreligger per i dag ingen effektstudier av COS Parenting da dette tiltaket er nytt av dato, men det er tre pågående internasjonale RCT studier henholdsvis av COS Parenting alene eller sammen med COS Intervention.

Ungsinnpanelets klassifisering

Circle of Security (COS) International – Parenting, klassifiseres på evidensnivå 2: Sannsynlig virksomt tiltak

Referanser

- Brantzæg, I., Smith, L. & Torsteinson, S. (2011). *Mikroseparasjoner*. Oslo: Fagbokforlaget.
- Cassidy, J., Ziv, Y, Stupica, B., Sherman, L. J., Butler, H., Karfgin, A., Cooper, G., Hofman, K.T. & Powell, B. (2010). Enhancing attachment security in the infants of women in a jail-diversion program. *Attachment and Human Development*, 12, 333–353. doi: 10.1080/14616730903416955
- Dowrick, C., Dunn, G., Ayuso-Mateos, J., Dalgaard, O.S., Page, H. & Lehtinen, V. (2000). Problem solving treatment and group psychoeducation for depression: multicentre randomized controlled trial. Out-comes of Depression International Network Group. *British Medical Journal*, 321, 1450–1454. doi: 10.1136/bmj.321.7274.1450
- Eriksen, I., Sætre, I., & Johannesen, K. N. (2011). *Foreldrearbeid der det er vold i familien. Erfaringer og anbefalinger fra et klinisk prosjekt ved Alternativ til vold*. Oslo: Alternativ til vold .
- Fristad, M. A., Golberg-Arnold, J. S. & Gavazzi, S. M. (2002). Multifamily psychoeducation groups for families of children with bipolar disorder. *Bipolar Disorders*, 4, 254–262.
- Grienenberger, J. F., Kelly, K. & Slade, A. (2005). Maternal reflective functioning, mother–infant affective communication, and infant attachment: Exploring the link between mental states and observed caregiving behavior in the intergenerational transmission of attachment. *Attachment and Human Development*, 7, 299–311. doi: 10.1080/14616730500245963
- Kubany, E. S., Hill, E. E. & Owens, J. A. (2003). Cognitive trauma therapy for battered women with PTSD: preliminary findings. *Journal of Traumatic Stress*, 16, 81–91. doi: 10.1023/A:1022019629803
- Lukens, E.P. & McFarlane, W.R. (2004). Psychoeducation as evidence based practice: considerations for practice, research and policy. *Brief Treatment and Crisis Intervention*, 4, 205–225. doi: 10.1093/brief-treatment/mhh019
- Lieberman, A.F., Van Horn, P. & Ghosh Ippen, C. (2005) Toward evidence-based treatment: Child-Parent Psychotherapy with preschoolers exposed to marital violence. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 44, 1241-1248. doi: 10.1097/01.chi.0000181047.59702.58
- Lyons-Ruth, K., & Jacobvitz, D. (1999). Attachment disorganization: Unresolved loss, relational violence and lapses in behavioral and attentional strategies. I J. Cassidy & P. R. Shaver, (red.), *Handbook of attachment (1. utg.): Theory, research, and clinical applications* (s. 520– 554). New York / London: Guilford.

- Main, M. & Hesse, E. (1990). Parents' unresolved traumatic experiences are related to infant disorganized attachment status: Is frightened and/or frightening parental behavior the linking mechanism? I M. T. Greenberg, D. Cicchetti & E. M. Cummings (red.), *Attachment in the preschool years: Theory, research and intervention* (s. 161–182). Chicago: University of Chicago Press.
- Pederson, D., Gleason, K., Moran, G. & Bento, S. (1998). Maternal attachment representations, maternal sensitivity, and the infant–mother attachment relationship. *Developmental Psychology*, 34, 925–933.
- Sroufe, L. A., Egeland, B., Carlson, E. & Collins, W. A. (2005). *The development of the person: The Minnesota study of risk and adaptation from birth to adulthood*. New York: Guilford.
- Torsteinson, S. & Brandtzæg, I. (2008). Attachment based intervention and the children of mothers exposed to violence. Workshop at the 11th World Congress, World Association for Infant Mental Health, Yokahama.